

СРПСКИ МИРОВЊАЦИ
У ЛИБАНУ

МОМЦИ НА ДОБРОМ ГЛАСУ

Југом Либана влада варљив мир и довољна је само једна искра да се потпали сукоб две непријатељске страна – Израела и Либана. У земљи кедрова тај мир одржавају припадници мисије UNIFIL, међу којима је и наших 177 мировњака. Посетили смо их да видимо шта раде, како живе и чиме испуњавају сате одмора.

У Либану или земљи кедрова, тешко да се може видети то дрво, које се као национално обележје налази на њиховој застави и на сваком сувениру понетом из те државе. Али се зато често могу видети патроле борбених и неборбених белих возила са јасно обележеним знаком УН. Рата већ десет година нема, граница са Израелом је релативно мирна, али има чарки, ситних пушкарања, претресања путника, заплена, каменована возила, подметања мина, а с времена на време настрада и неко од мировњака. И увек су актуелни покушаји преласка граничне реке Вазани, чијом средином пролази Плава линија – граница према Израелу.

Варљив мир влада југом Либана и довољна је само једна искра да се потпали сукоб две непријатељске стране – Израела и Либана. Мир у земљи кедрова одржавају странци – припадници мисије UNIFIL – у складу са Резолуцијом 1701 Савета безбедности УН. Међу плавим шлемовима је и наших 177 мировњака. Ово је осма ротација од како Србија у Либан шаље јединицу ранга вод – чета, а дванаеста откако су српски војници присутни на тлу Либана – од 21. децембра 2010. године. Они су распоређени у команди мисије UNIFIL у Ел Мансури, и у три базе: 142 српска мировњака су у две базе сектора „Исток“, „Мигел де Сервантес“ (званично UNP 7-2) и „Дрина“ (UNP 9-66), 33 су у ба-

Пошћуковник Виктор Добрић

зи UNP 1-26 у сектору „Запад“, док су мајор Богдан Кривокућа и капетан Жарко Градних у Команди мисије у Ел Мансури. Посетили смо их да видимо шта раде, како живе и чиме испуњавају сате одмора.

Била је ноћ кад смо стигли у Бејрут и кренули ка базама и ноћ кад смо се враћали. У оба случаја дочекао нас је и испратило насмејано лице нашег домаћина – потпуковника Виктора Добрића, старијег националног представника у мировној операцији UNIFIL. Уз речи добродошлице он нам је саопштио да је ситуација на југу Либана сада стабилна, али да је може преокренути једна погрешна одлука, погрешан поступак. То је окружење које обилује различитим религијама, али се наши мировњаци односе према локалном становништву крајње пажљиво, уважавајући њихове специфичности, обичаје и религије.

Путеви до база

Када су се слегли утисци и у мислима зауставили точкови белих „пухова“, којима смо свакога дана ходили, пред очима искрсавају базе у којима су смештени припадници нашег контингента и људи које смо сваког дана сретали.

Базе „Мигел де Сервантес“ и „Дрина“ удаљене су сто километра од Бејрута и налазе се унутар континента на око 700 метара надморске висине. До њих се стиже добро асфалтираним и обележеним, али кривудавим путем, кроз крајолике камените, брдовите, слабо пошумљене, са шкртом земљом црвеницом, која се годинама обогаћује да би изне-

дрила плодове. Иако ту летње температуре достижу и више од 40 степени, због ниске влажност ваздуха, живот и рад српских плавих шлемова подношљивији је него у Ел Мансури, поред мора, где су летос температура и влажност ваздуха били изузетно високи, па је требало навикнути се на лепљиву летњу спарину.

И до те базе пут је срећен и њиме се кроз срце земље избија до Средоземног мора. Наши мировњаци израчунали су да је, ради ограничења брзине, на том путу дугом 70 km постављено чак 80 лежећих полицајаца. База у Ел Мансури је уз саму обалу, море се види, али га од њега дели дуга метална ограда.

До тих одредница путује се нешто више од два сата. Било да се иде од Бејрута до базе „Мигел де Сервантес“ или одатле до базе у Ел Мансури. Уз пут се готово свуда види иста слика – градићи се срећују, ничу велелепне куће од бетона и камена, пошумљавају голети, њиве откидају од камена и обрађују, а мештани поздрављају српске мировњаке. Варљиви мир очито подстиче развој.

У Либан, земљу површине Војводине, која има око два милиона избеглица, а чијих је око 15 милиона становника расејано широм света (четири пута више него што их је у земљи), стигли смо у сезони маслина, у време кад су температуре пријатне за живот и када је европска континентална јесен заменила лето Блиског истока.

Патроле дуж Плаве линије

У бази „Мигел де Сервантес“ UNP 7-2 смештена је Команда сектора „Исток“ и представља централно место UNIFIL-а у том делу земље. То је велико контејнерско насеље, пројектовано за три хиљада људи, али их сада има нешто више од хиљаду. Српски мировњаци се налазе у саставу шпанског падобранског батаљона и та база је мултинационална. Иначе, Шпанци су већ десет година ангажовани у мисији на југу Либана. У позадини базе 7-2 на брдашцу смештен је сликовити град Маржајун, који има око 10.000 становника.

За разлику од 7-2, база „Дрина“ (9-66), која је близу малог места Бурж Малук, готово је потпуно српска, изузев два шпанска војника. Ту је распоређена пе-

Мајор Миограг Младеновић

Капетан Милорад Ивановић уручује признање потпуковнику Фернанду Ромеру, команданту шпанског батаљона, поводом дана његове јединице

шадјиска чета 4. бригаде КоВ, којом командује мајор Миодраг Младеновић. Да је српска, види се од улаза – по дрвеним резбаријама, тарабицама, дрвеним летњиковцима и цвећу, које брижно негује поручник др Данијела Ђокић. Део те атмосфере осећа се и у бази 7-2, где је смештена 3. пешадијски вод из састава пешадијске чете, а којим командује капетан Милорад Ивановић. Пред наш одлазак пуштена је у рад мини фонтана на којој су обележја 4. бригаде КоВ. Сличан летњиковац направили су по доласку и наши плави шлемови у Ел Мансури.

Зона одговорности наших мировњака у сектору „Исток” јесу Дермимес, Бурж Малук, Клеја, Ебел Саки, Кијам, Маржајун и друга места дуж Плаве линије на граничној реци према Израелу. Према речима мајора Младеновића, тежишни задатак припадника пешадијске чете јесте патролирање у зони операције, поседање осматрачких станица, привремених и сталних, обезбеђење база и личности, а не мање важан је сарадња са цивилним становништвом у успостављању сигурнијег, бољег и безбеднијег окружења.

Наши мировњаци су током летњих месеци, када температура није падала испод 40 степени Целзијуса, реализовали напорне целодневне патроле у рејону Вазани, од 6 до 18 сати увече, а онда су истим рејоном патролирали и ноћу. Све те задатке испуњавали су професионално, а похвале које смо чули од команданта сектора „Исток” шпанског бригадног генерала Алфреда Переза

Мартинеза – да су „веома дисциплиновани, увек спремни за извршење задатка и добро припремљени за мисију”, те да је импресиониран њима – биле су више него довољне да се и у нама побуди национални понос. Те речи касније смо чули и од команданта шпанског батаљона потпуковника Фернандо Ромера, а и у Ел Мансури од пуковника Енрика Роса, команданта италијанског батаљона у сектору „Запад”.

Најимпресивнији су утисци с терена, из патрола, током којих смо видели како локално становништво поздравља наше плаве шлемове и како се радују кад их виде. Разлог је вероватно тај што мештани села Ебел Саки, Блате, Маржајун раде на бази 7-2 и са нашим мировњацима су успоставили добар контакт (јер их они радо дочекују са кафом, соком), па се на гостопримство узвраћа срдечношћу.

Поручник др Данијела Ђокић, држи курс прве помоћи

Пажња и труд

Осим задатака патролирања поред Плаве линије, када сарађују са либанским оружаним снагама, посебно се води рачуна и о цивилно-војној сарадњи са локалним становништвом и влашћу. Капетан Жарко Јовановић, референт за цивилно-војну сарадњу у команди шпанског батаљона поменуто је више активности. Поред пројеката које финансирају UNIFIL и земље контрибутори, реализују се и они у које се не улаже много новца већ љубави и труда, као што је реновирање свлачионице стадиона у месту Клеја, које крече и сређују војници десетара Славише Станковића.

Од великог значаја су и медицинске асистенције, које шпански батаљон пружа са два медицинска тима – салвадорским и српским. Српски предводи поручник др Данијела Ђокић. Она сваки други дан посећује 12 места са својим медицинским тимом, а ангажована је и на неколико курсева, који се ове године први пут одржавају у UNIFIL-у – курсу прве помоћи и курсу у плетењу и хеклању за жене. Организоване су и друге активности, као што су спортска такмичења, такмичења у сликању и цртању и различитим играма за децу. Такође, припадници нашег контингента више пута су током лета обезбеђивали наткривање отворених површина маскирним мрежама, постављали шаторе, ради подршке неким цивилно-војним активностима.

База с погледом на море

На мору, у бази 1-26 у Ел Мансури, ангажован је вод састављен од припадника 4. бригаде КоВ, којим командује капетан Ивица Бараћ. Они су у саставу снага италијанског батаљона. Са те позиције 33 српска мировњака обавља задатке непрекидног обезбеђења базе, људства и средстава која се налазе у њој. Према речима капетана Бараћа, ангажовани су на главној капији и на осматрачницама и они су први који могу да осматре било какве претње, ризике и све сумњиве активности које су упућене према бази. Обезбеђење дају 24 часа, с тим што се осматрачи смењују свака четири сата.

Уз причу сазнајемо да је током њихове ротације Центар за мировне операције склопио уговор са либанским провајдером, те наши мировњаци имају бесплатну интернет конекцију задово-

љавајуће брзине – сваки војник дневно има по један гигабајт, што је и више него довољно за скајп, вибер и дуге друштвене мреже. На тај начин су непрекидно у контакту с породицама и прате догађаје у земљи. Пре су наши припадници плаћали интернет око 40 евра месечно.

А на питање колико им искуства из Либана значе, одговорили су да је свима учешће у мисији велики изазов и искуство, јер за то треба и воље и храбрости – шест месеци је дуг период да неко одлучи да буде ван своје породице. То је, како кажу, психолошка игра у ограђеном простору. Потребно је да прође 15–20 дана да се човек помири са собом и утврди да ли је спреман и може ли да издржи свих шест месеци.

Поред тога, они су се одрекли бројних задовољстава, породичне сигурности и среће, ради промовисања вредности наше војске и земље у интернационалном окружењу. И у томе су, како видимо, успели.

Без чега се не може

Не може се без логистике. Капетан Станиша Бркић, командир вода за подршку у саставу пешадијске чете 4. бригаде КоВ UNIFIL-8, у саставу свог вода на позицији 7-2 има одељење за одржавање, радионицу за одржавање моторних возила из састава чете, односно комплетног српског контингента који се налази у Либану, а на позицији 9-66 медицински тим и остатак вода за подршку, који служи за снабдевање и опште логистичке потребе чете српског контингента.

Капетан Бркић истиче сарадњу са ULOG-ом, шпанским логистичким батаљоном, јер су сви на истом задатку – да возила буду исправна и логистика функционише. Српски мајстори су на цени и као стручњаци и као људи и врло брзо су се зближили са шпанским мајсторима механичарима. Некад се споразумевају рукама, некад мимиком, гестовима, али то није препрека да се уз рад и насмеју, да другују и заједно проводе дане.

Спорт и рекреација

Српски мировњаци се у мисији UNIFIL препознају по спортским активностима, а о томе, како је рекао мајор Миодраг Младеновић, сведочи и 11 пехара и 14 медаља које су добили. Предњаче у колективним спортовима. Нема им премца у кошарци, а у фудбалу су стандардно други. Опробали су се и у неким занимљивим спортовима – на једном такмичењу у повлачењу возила и не знајући правила, однели су прво место. Вођа те екипе био је капетан Дејан Крунић. Некад су побеђивали, како кажу, вештином, знањем, а некад и инатом.

Спортска такмичења се у бази 7-2 одржавају увек петком и наши момци радо учествују на њима. У поподневним сатима најчешће играју одбојку или иду у теретану, а има их који су се опробали и у падел тенису. Многи су трчањем умногоме подigli своју физичку кондицију, а неки и добрано смршали.

Лейњиковаци
у Ел Мансури

Припаднике српског контингента позивају, осим на војне, и на турнире у зони операције UNIFIL, који су у организацији цивилног становништва.

Као куриозитет треба поменути и да нас у Либану представља КУД „Шајкача“, састављен од девојака и момака са базе 9-66, које води заставник Срђан Стошић. Они на разним свечаностима представљају српске националне игре и ношњу.

У наше кратко подсећање нису стале многе приче – о црквама Светог Ђорђа у Клеји, Ебел Сакију, Абу Камхи, где се у камену налазе отисци стопала св. Ђорђа и копита његовог коња, а које су нам показале Рима и Јола, власнице радњице „Источна Андалузија“ у Ебел Сакију. О црквама у које припадници српског контингента одлазе сваке недеље, и о много чему, јер је то за дужу причу. Ову садашњу завршићемо речима нашег домаћина потпуковника Виктора Добрића:

– Није лако бити хиљадама километара удаљен од своје породице, куће, земље. Тешко је функционисати у туђем, а понекад и непријатељском окружењу. Изазов је функционисати у међународној средини заједно са припадницима других оружаних снага. А наши припадници на све те проблеме и изазове одговорили су крајње позитивно, одговорно и професионално, и у сваком трену достојно репрезентовали Војску Србије, наш народ и државу Србију. Они су у Либану прави представници и амбасадори наше земље. ■

Мира ШВЕДИЋ